

Cultduik: de schatten van het Jackson Rif (Deel 1)

De Golf van Aqaba, Egypte. Tussen het eiland Tiran en de oostkust van de Sinai wordt de Golf smaller. In het midden van de Straat komt er een onderwaterrichel vlak onder het oppervlak. Waar voedselrijke stromingen razen, creëerden koralen en helder licht een systeem van vier half tevoorschijn gekomen riffen. Jackson, de noordelijkste van het systeem, vangt winden vanuit het noorden en stromingen van de Golf van Aqaba wanneer die bij eb leegstroomt. Het is een soort pretpark voor duikers, met achtbanen en vijf volledig verschillende duikstekken: de Vuurtoren, de Tuin, Noord Jackson, Ras Goma en de beruchte Sella, ook wel Wasmachine genoemd. Sommige van deze duiken kunnen echter, als je de planning mist, een nachtmerrie worden met een complex web van golven en stromingen. Vanaf oktober heeft het hele Rode Zee bassin de neiging leeg te raken als gevolg van verdamping, die voorspellingen moeilijk maakt.

We vieren de rijkdom en de schoonheid van het Jackson Rif met een tweedelige serie die eigenschappen en mogelijke gevaren belicht. Laten we beginnen met de eerste drie duiken: **Vuurtoren, Tuin** en **Noord Jackson**.

De Vuurtoren

GPS

- Long. 28° 0'21.70"N
- Lat. 34°28'17.68"E

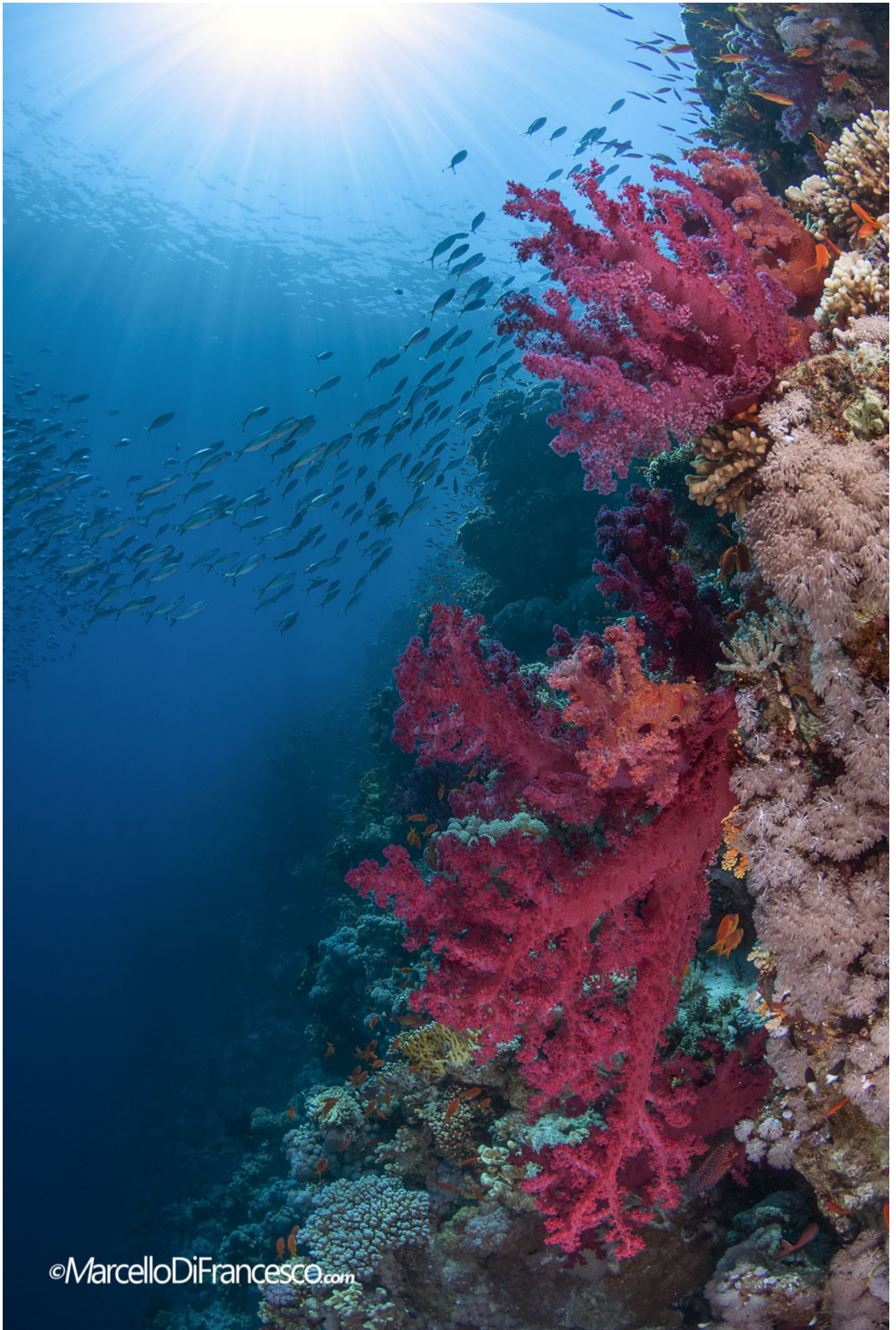
Niveau: Beginner, advanced.

Scenario

Voor de boei, aan de zuidzijde, gaat de wand loodrecht naar beneden naar 55-60 meter tot aan een zandbodem. In de richting van de vuurtoren wordt hij minder steil en daalt langzamer af met een verval van 20-15 metres.

Wat er te zien is en wanneer

Dit is een alle-seizoenen-duik. De wand, rijk aan gorgonen en zachte koralen, wordt in de buurt van het oppervlak bestormd door zwermen carangidae en fusiliers. Tonijn, Napoleonvissen en zeeschildpadden zorgen voor regelmatige ontmoetingen. Wat minder vaak kom je haaien tegen, vooral Dorserhaaien die ooit vaak gezien werden in de nabijheid van de vuurtoren.

©MarcelloDiFrancesco.com

BRIEFING

Heen en weer trip

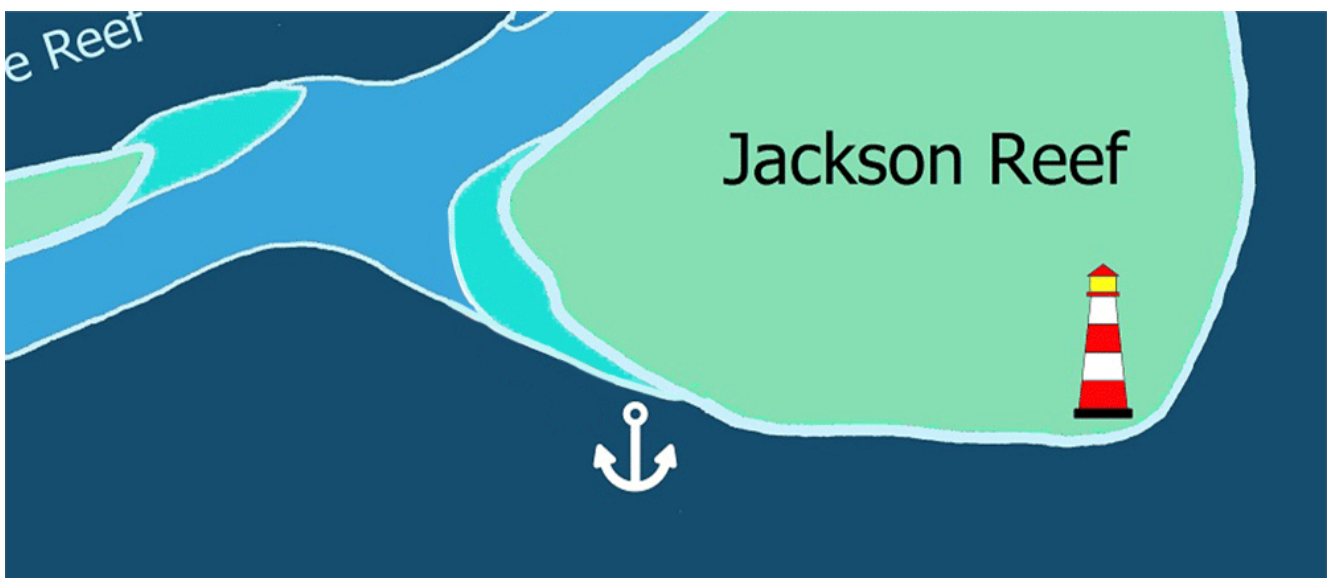
Startend vanaf de boei aan de zuidzijde kun je de wand exploreren, terwijl je het rif aan je linkerhand houdt. Je kunt doorgaan zolang de stroming, die de neiging heeft om dichterbij de vuurtoren sterker te worden, je gemakkelijke terugkeer mogelijk maakt.

PAS OP: stromingen kunnen tijdens de duik dramatisch sterker worden en de terugkeer heel moeilijk maken. Het beste is om niet al te ver bij de boei vandaan te gaan als je niet zeker bent van wat de stroming gaat doen, vooral als er achter de vuurtoren golven zijn.

Stroomduik

Deze route biedt je de mogelijkheid om de prachtige koraaltuin bij de vuurtoren te exploreren en verder te gaan langs een deel van de noordwand, waar je grijze rifhaaien, zeeschildpadden en barracuda's kan tegenkomen. Voorbij de vuurtoren gaat de wand weer de diepte in, donker en geweldig.

PAS OP: Deze duik moet alleen gemaakt worden bij een kalme zee voorbij de vuurtoren of als je een zodiac hebt. Zelfs als je in het beschutte gebied bovenkomt, kunnen de stromingen je in een ogenblik in de hoge golven duwen en het daarmee gevaarlijk maken om naar de boot terug te keren.

De Tuin

GPS

- Long. 28° 0'21.70"N
- Lat. 34°28'17.68"E

Niveau: Beginner, advanced, tweede trip en stroomomstandigheden.

Scenario

Waarschijnlijk de mooiste koraaltuin in het Sharm el Sheikh gebied. Komend vanaf de boei in oostelijke

richting neemt het rif geleidelijk de vorm van een halve koepel aan. Eindeloze variaties aan koralen strekken zich uit zo ver het oog kan zien, vooral tussen de 15 en 5 metres, tussen zandvlaktes en flauwe hellingen bedekt met kleurrijk zeeleven.

Wat er te zien is en wanneer

Het hele jaar rond kun je steenvissen op de vlaktes bewonderen. Waar het rif het steilst is, meer dan 18 meter, domineren talloze gorgonen en tafelkoralen de scène. Er komen in de eerste 10 meter regelmatig ontmoetingen voor met Witpuntrifhaaien. Dieper worden er in de richting van de pas tussen Jackson en Woodhouse Reef ook hamerhaaien en grijze haaien gevonden.

BRIEFING

De condities voor een stroomduik komen hier heel zelden voor. De terugweg wordt gepand op basis van stromingen. Het interessantste deel is het ondiepst, tussen de 5 en 15 meter, dankzij de kleuren en variëteit. Een kijkje bij de pas op ongeveer 27 m is ook het noemen waard. Als er al stroming staat, wordt die sterker naar het westen toe en op geringere dieptes. De bijzondere vorm van dit rif zorgt ervoor dat het water opstijgt langs het rif en naar de pas omhoog gestuwd wordt. In dit geval is het verstandig om bij het rif weg te blijven als je ondieper duikt, vooral op de terugweg. Een goede planning betreffende de luchtvoorraad en de vereiste inspanning is essentieel.

PAS OP: De stroming kan heel sterk zijn en zelfs een fitte, goed getrainde duiker meesleuren naar de bovenkant van het rif of naar een plek met extreem woelig water. De omstandigheden van het teruggehaald worden op dat punt kunnen voor een zodiac moeilijk zijn en voor een boot zelfs gevaarlijk. We raden je aan om voortdurend je drijfvermogen te controleren om te voorkomen dat je naar het ondiepste gedeelte wordt gesleurd of naar de turbulente golfzone.

North Jackson

GPS: Punt van te water gaan

- Long. 28° 0'43.66"N
- Lat. 34°28'24.84"E

Niveau: expert - advanced

Scenario

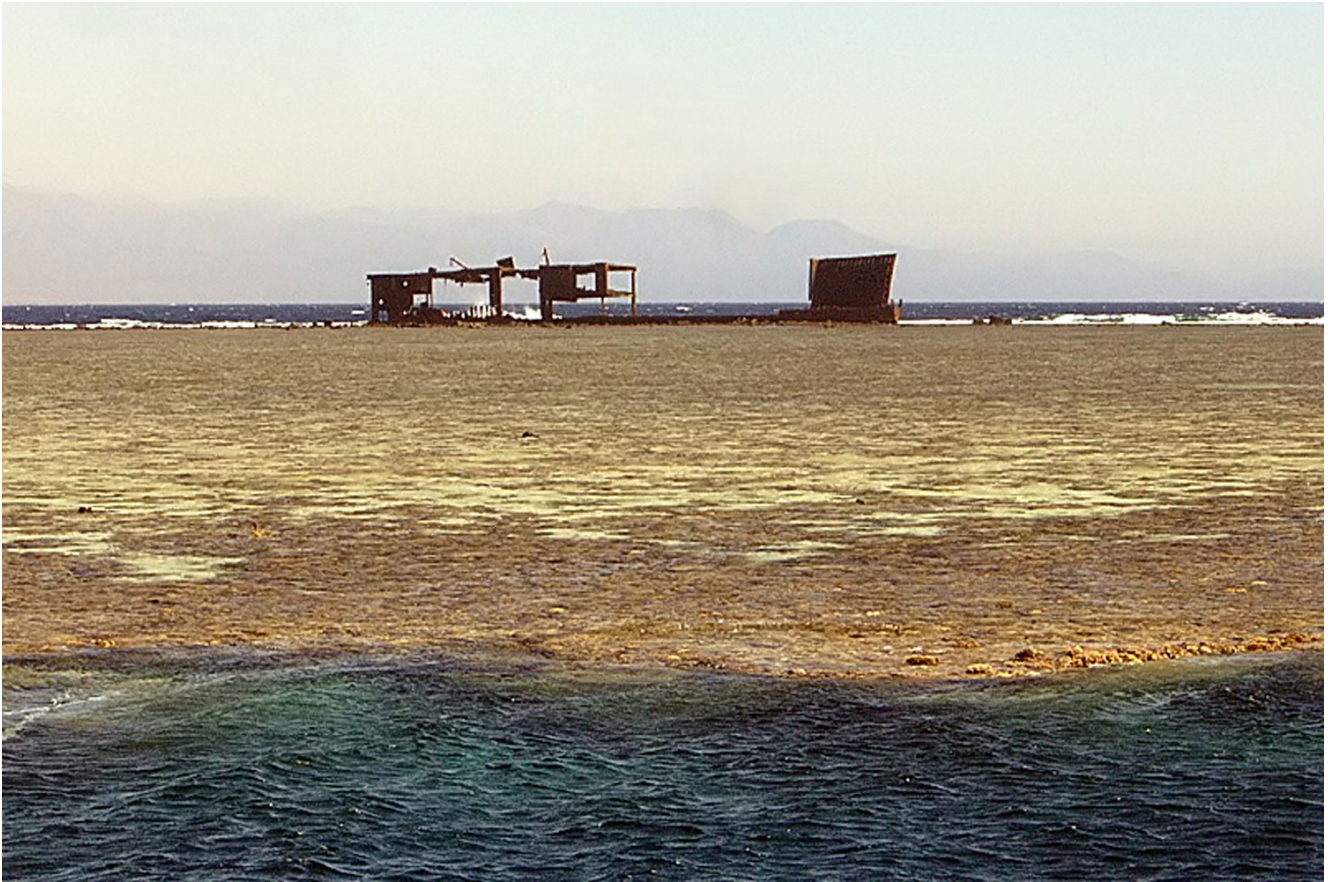
In vergelijking met de andere duiken op hetzelfde rif is de wand niet erg interessant. Je wilt maar voor een reden op North Jackson duiken: hamerhaaien, hoewel hun aantal in de laatste paar jaren opvallend verminderd is.

Wat er te zien is en wanneer

De hamerhaaien kunnen in de periode van midden juni tot begin oktober gezien worden.

BRIEFING

Duiken op North Jackson moet gepland worden rekening houdend met zee- en stromingsomstandigheden. De beste tijd ervoor is als het tij afgaat en de stroming zuidelijk staat. Als je geen zodiac hebt, is het verstandig te duiken als de wind afneemt (meestal vroeg in de middag). Het Lara wrak achterlatend kunnen we in noordelijke richting direct het blauwe inzwemmen op een diepte van ongeveer 10-15 meter, totdat de schaduw van het rif helemaal verdwenen is.

Op dat punt begin je af te dalen, altijd langzaam zwemmend als de stroming vanuit het noorden komt, en dan wacht je af. De ideale diepte is die van de thermocline op 22-26 meters. Je hoeft niet dieper te gaan: als er haaien aanwezig zijn, zullen ze zich laten zien. Het is niet aan te raden meer dan 25 minuten te wachten om te voorkomen dat je naar een afgelegen of gevaarlijk gebied afdrijft. Na de duik kun je, afhankelijk van de zeecondities en de middelen die je tot je beschikking hebt, naar de wand zwemmen en aan een van de zijanten van het rif uit het water gaan of besluiten om in het blauwe boven te komen. Met een ideale stroming zou de duikgroep naar de wand kunnen gaan, zonder te hoeven zwemmen. Als je met lage-consumptie duikers bent en je hebt niet te veel tijd op diepte doorgebracht, kun je de duik voortzettend door langs Ras Goma te driften.

PAS OP:

- Duik niet met stroming in noordelijke richting en een woeste zee als je geen zodiac hebt! Jackson Reef Ligt tussen Grafton en de Enterprise Passage, twee belangrijke scheepsvaartroutes waar voortdurend vracht- en containerschepen voorbij komen.

- Het is altijd raadzaam om vlak bij het rif boven te komen op een plek waar de lokale bemanningen gewend zijn om uit te kijken naar duikers en DSMB's om je weg te houden bij scheepsschroeven. Met een wind uit het noorden is bovenkomen aan de onbeschutte kant van het rif met een dagboot ondenkbaar.

- In het blauwe zijn kan je desoriënteren! Het kan je duizelig maken en narcose versterken. Het gebrek aan referentiepunten maakt het nodig dat je je ogen op je instrumenten en bellen gericht houdt, voortdurend je trim controleert en dicht bij je buddy en de rest van de groep blijft.

- Met een stroming vanuit het zuiden verslechtert het zicht dat meestal erg goed is, maar verslechtert dramatisch en turbulentie kan ontstaan met draaikolken, sterke op- en neergaande stromingen die zonder referentiepunten voor zelfs de meest ervaren duiker onder deze omstandigheden een inspanning kan

opleveren. Ik zelf zag bellen eerst naar boven gaan en een paar meter verder naar beneden. De krachten van de natuur moeten gerespecteerd worden!

Erkenning

Veel dank aan Franz, Andrea Zuccari en Franscesco Pipino. Met hun ervaring hebben ze geweldig bijgedragen aan het artikel en me geholpen het rif en zijn wetten beter te begrijpen.